

TAITEEN PERUSOPETUKSEN LAAJAN OPPIMÄÄRÄN OPETUSSUUNNITELMAN LIITE
Opintokokonaisuuksien kuvaus 1.8.2019 alkaen
TANSSI

Opintokokonaisuuksien kuvaus / Tanssi perusopinnot

Tanssin taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän tarkoituksena on tuottaa oppilaalle myönteisiä kokemuksia tanssin parissa, kannustaa tanssin harrastamiseen sekä tukea liikunnallista ja aktiivista elämäntapaa. Olennaista on tarjota oppilaalle mahdollisuus tanssin ja liikunnan ilon kokemiseen ja löytämiseen. Opetuksen tavoitteena on tuottaa kokonaisvaltaisia elämyksiä sekä tukea oppilaan kokemusta ja ymmärrystä tanssista fyysisen ja luovan toiminnan kautta. Opintojen aikana syntyvä kokemuksellinen suhde tanssiin luo pohjan tanssin elinikäiselle harrastamiselle. Tanssin yleisen oppimäärän opetus tukee oppilaan kokonaisvaltaista kasvua, luovuutta, taiteellista ilmaisukykyä ja kulttuurista osallisuutta. Oppilas saa tukea tanssissa tarvittavien valmiuksien omaksumisessa omista henkilökohtaisista ja kulttuurisista lähtökohdistaan käsin. Opintojen myötä oppilas oppii kiinnittämään huomiota kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin ja terveelliseen elämäntapaan. Opetus kannustaa oppilasta osallistumaan erilaisiin tanssin ja muun taiteen tapahtumiin ja esityksiin myös kuulijana ja katsojana. Opetus avartaa oppilaan käsitystä tanssin monimuotoisuudesta niin taiteena kuin kulttuurisena ja yhteiskunnallisena ilmiönä sekä tukee hänen kasvuaan sivistyneeksi, suvaitsevaksi ja jokaisen erilaisuutta kunnioittavaksi kansalaiseksi. Huoltajia pyritään sitouttamaan toimintaan mukaan, jotta oppilaalle syntyy luonteva tuki oppimiseen ja harrastamiseen kodin puolesta.

Tanssin taiteen perusopetuksen **laajan oppimäärän** tarkoituksena on tarjota oppilaalle mahdollisuus kokea ja vaalia tanssin iloa, opiskella tanssia tavoitteellisesti ja pitkäjänteisesti sekä kehittää tanssin ammatillisissa ja korkea-asteen opinnoissa tarvittavia valmiuksia. Tavoitteena on, että oppilas rakentaa omakohtaisen suhteen tanssiin, rohkaistuu ilmaisemaan itseään kehollisesti ja muodostaa laaja-alaisen käsityksen tanssin muodoista, tehtävistä ja mahdollisuuksista erilaisissa toimintaympäristöissä. Tanssin laajan oppimäärän opetus tukee oppilaan kokonaisvaltaista kasvua, luovuutta ja taiteellista ilmaisukykyä. Oppilasta ohjataan kehittämään tanssissa tarvittavia valmiuksia tasapainoisesti ja ottamalla huomioon oppilaan yksilölliset ja kulttuuriset lähtökohdat. Opintojen myötä oppilas oppii yhä pa-

remmin huolehtimaan kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnistaan ja toimimaan ryhmän ja yhteisön jäsenenä. Opetus kannustaa oppilasta osallistumaan erilaisiin tanssi- ja taidetapahtumiin ja esityksiin sekä esiintyjänä että katsojana. Opetus avartaa oppilaan käsitystä tanssin monimuotoisuudesta niin taiteena kuin kulttuurisena ja yhteiskunnallisena ilmiönä sekä tukee hänen kasvuaan sivistyneeksi, suvaitsevaksi ja jokaisen erilaisuutta kunnioittavaksi kansalaiseksi.

Jokaisen opintokokonaisuuden tulee sisältää noin kolmikertainen ohjelmisto suorituksessa olevaan kappalemäärään nähden. Opettaja ja oppilas päättävät yhdessä suorittamisen toteuttamisesta yhden suoritustilaisuuden puitteissa tai vaihtoehtoisesti osina.

Varhaisiän tanssiopinnot

Varhaisiän tanssiopintojen tavoitteena on lapsen luovuuden ja kehontuntemuksen kehittäminen. Leikinomainen toiminta edistää lapsen tanssin perustaitoja, ryhmässä toimimisen taitoja ja oppimisvalmiuksia. Opetuksen tehtävänä on herättää tanssin ilo ja tukea itseilmaisun ja itseluottamuksen kehittymistä turvallisessa oppimisympäristössä. Opetuksen kokemuksellisuutta ja elämyksellisyyttä vahvistetaan ottamalla toiminnassa huomioon oppimisen moniaistisuus ja muiden taiteenalojen tarjoamat mahdollisuudet. Koulutuksen järjestäjä päättää mahdollisen varhaisiän tanssikasvatuksen tavoitteista, sisällöistä ja laajuudesta. Varhaisiän tanssiopetusta annetaan ryhmissä 30-45 min/vko.

Tanssiopintojen arviointi

Arvioinnin tarkoituksena on tukea oppilaan kokonaisvaltaista tanssillista kehittymistä ja rohkaista häntä pitkäjänteiseen ja suunnitelmalliseen tanssiharrastukseen. Arviointi on vuorovaikutteista, kannustavaa ja oppimista edistävää. Opettajan antaman palautteen ja oppilaan itsearviointin lisäksi hyödynnetään myös ryhmän antamaa palautetta. Arviointi kohdistuu oppilaan toimintaan, ei hänen ominaisuuksiinsa, ja oppilaan tulee saada koko opiskelunsa ajan rakentavaa palautetta erilaisissa opiskelutilanteissa.

Tanssin laajan oppimäärän arvioinnin kohteita opetussuunnitelman tavoitealueiden mukaisesti ovat:

- hyvinvointi ja kehollisuus
- Vuorovaikutus ja kulttuurinen osaaminen
- Taito ja taide
- Esiintyminen

Tavoitteena on **jatkuvan palautteenantamisen** periaate **positiivisen pedagogiikan** avulla.

Perustason opintokokonaisuus koostuu viiden opintokokonaisuuden suorittamiseen järjestyksessä. Mikäli oppilaalla on aikaisempia opintoja, voidaan ne arvioida opettajan toimesta jollekin perustason opintokokonaisuuksista. Aikaisempien opintojen hyväksiluvut hyväksyy rehtori opettajan suosituksesta ja huoltajan anomuksesta.

Tanssin laajan oppimäärän opetuksen lähtökohtana ovat oppimäärän tavoitteet sekä oppilaiden tarpeet, edellytykset ja kiinnostuksen kohteet. Opetus perustuu vuorovaikutukseen ja yhteisölliseen oppimiseen. Ryhmäopetus tarjoaa mahdollisuuksia monipuoliseen ilmaisuun, kokemukselliseen oppimiseen ja osaamisen osoittamiseen. Lisäksi oppilaat saavat tilaisuuksia yksilölliseen ja omatoimiseen työskentelyyn. Työtapojen monipuolisuutta edistetään muun muassa hyödyntämällä teknologiaa tarkoituksenmukaisella tavalla. Opetuksen toteutuksessa kiinnitetään huomiota myös sukupuolittuneiden asenteiden ja käytänteiden tunnistamiseen ja muuttamiseen.

Yleisen oppimäärän yhteisten opintojen tarkoituksena on tanssin perustaitojen kehittäminen. Opetuksessa otetaan huomioon jokaisen yksilölliset oppimisvahvuudet ja -valmiudet ja lähtökohdat sekä oppilaan kulttuurinen tausta siten, että kaikilla esimerkiksi sukupuoleen tai etniseen taustaan katsomatta on mahdollisuus kokea osallisuutta suhteessa opetuksen sisältöihin ja tarjontaan. Paikallisessa opetussuunnitelmassa yksittäiset opintokokonaisuudet voivat sisältää tavoitteita perusteiden eri tavoitealueilta.

1. Startti

Tavoite

Opetus suunnattu tavoitteiden osalta n. 7-9-vuotiaille (1-3 lukuvuoden ajan)

- Kehittää oppilaan kehonhahmotusta, rytmikkaa, voimaa, venyvyyttä ja kehon monipuolista käyttöä.

- Antaa oppilaalle kosketus tanssitekniikkaan eri tanssilajien osalta sekä mahdollisuus kokea tanssin iloa.

- Kannustaa oppilasta omaan luovuuteen ja oman idearikkauden rohkeaan esittämiseen.

- Kannustaa oppilasta kunnioittamaan omaa ja muiden kehollista ilmaisua ja tanssia.

Sisältö

Opetuksen sisältönä on antaa oppilaille kosketus eri taidetanssien tekniikkaan (mm. nykytanssi, jazztanssi, baletti) opettajan omat vahvuusalueet huomioiden sekä mahdollisuuksien mukaan myös kokemuksia erilaisista show- ja katutanssimuodoista.

Tunneilla keskitytään oppilaan oman kehonhahmotuksen kehittämiseen ja monipuoliseen kehonkäytön hyödyntämiseen. Oppilaiden omaa luovuutta arvostetaan ja kannustetaan sekä tuntitilanteissa että myös esiintymisiin valmistauduttaessa.

Tunneilla pyritään antamaan oppilaille tanssin iloa monipuolisin taiteen ja kulttuurin keinoin. Tunneilla pyritään myös antamaan oppilaille sopivasti haasteita ja oppimisen ilon aiheita oppilaiden iän mukaisesti jokaisen yksilölliset tiedot ja taidot huomioon ottaen.

Esiintymisiä lukukausittain, ja mahdollisuuksien mukaan myös isommissa konserteissa, tapahtumissa ym.

Suoritus ja arviointi

Esitetään ja/tai tallennetaan yksi tai useampi esitys. Arviointi arviointiliitteen mukaisesti.

Suoritusmerkintä

Opettaja merkitsee Eepokseen 1. Startti suoritettu –merkinnän kun suoritus ja arviointi on toteutettu.

2. Intro (aloitustaso)

Tavoite

Opetus suunnattu tavoitteiden osalta n. 10-12-vuotiaille (1-2 lukuvuoden ajan)

- Syventää oppilaan kehonhahmotusta, rytmikkaa, voimaa, venyvyyttä ja kehon monipuolista käyttöä.- Syventää oppilaiden tanssitekniikkaa eri tanssilajien osalta.

- Kannustaa oppilasta ylläpitämään omaa luovuutta ja sen rohkeaan esittämiseen.

- Auttaa oppilasta suhtautumaan omaan kehoonsa myönteisesti ja suosimaan kehoa kunnioittavaa elämäntapaa.
- Auttaa oppilasta ymmärtämään pitkäjänteisen työskentelyn merkityksen tanssitaidon kehittämisessä.
- Tavoitteena on, että oppilas oppii ottamaan vastuun omasta osuudestaan esityksestä sekä osaa valmistautua esiintymistilanteisiin.

Sisältö

Opetuksen sisältönä on perehtyä syvemmin eri tanssilajien tekniikkaan, tyyliin ja ilmaisuun opettajan vahvuusalueita huomioiden.

Opetuksessa tuodaan tarkemmin esiin tanssitunnin rakennetta ja siihen liittyviä syitä ja tarkoituksia, eli miksi tehdään kutakin harjoitusta ja mihin se vaikuttaa.

Esiintymisiä lukukausittain, ja mahdollisuuksien mukaan myös isommissa konserteissa ja erilaisissa tapahtumissa.

Suoritus ja arviointi

Vähintään 5 esiintymistä tai taltiota.

Arviointi: oma opettaja ja opettajakollega sekä itsearviointi. Harjoitellaan vertaisarviointia vain myönteisiä havaintoja esiin tuoden.

Suoritusmerkintä

Eepokseen Intro suoritettu –merkintä

3. Musikantti (Intron jatkotaso)

Opetus suunnattu tavoitteiden osalta n. 10-12-vuotiaille (1-2 lukuvuoden ajan)

Tavoite

- Syventää oppilaan kehonhahmotusta, rytmikkaa, voimaa, venyvyyttä ja kehon monipuolista käyttöä.- Syventää oppilaiden tanssitekniikkaa eri tanssilajien osalta.
- Kannustaa oppilasta ylläpitämään omaa luovuutta ja sen rohkeaan esittämiseen.
- Auttaa oppilasta suhtautumaan omaan kehoonsa myönteisesti ja suosimaan kehoa kunnioittavaa elämäntapaa.
- Auttaa oppilasta ymmärtämään pitkäjänteisen työskentelyn merkityksen tanssitaidon kehittämisessä.
- Tavoitteena on, että oppilas oppii ottamaan vastuun omasta osuudestaan esityksestä sekä osaa

valmistautua esiintymistilanteisiin.

- Laajan oppimäärän oppijoille musiikin hahmotusaineiden Intro-taso

Sisältö

Opetuksen sisältönä on perehtyä syvemmin eri tanssilajien tekniikkaan, tyyliin ja ilmaisuun opettajan vahvuusalueita huomioiden.

Musiikin hahmotusaineiden opetus Intro-tasolla sitä koskevan opetussuunnitelman mukaisesti.

Opetuksessa tuodaan tarkemmin esiin tanssitunnin rakennetta ja siihen liittyviä syitä ja tarkoituksia, eli miksi tehdään kutakin harjoitusta ja mihin se vaikuttaa.

Esiintymisiä lukukausittain, ja mahdollisuuksien mukaan myös isommissa konserteissa ja erilaisissa tapahtumissa.

Suoritus ja arviointi

Vähintään 5 esiintymistä tai taltiota. Musiikin hahmotusaineen arviointi sitä koskevan opetussuunnitelman mukaisesti.

Arviointi: oma opettaja (jos saatavilla saman oppilaitoksen opettajakollega) sekä itsearviointi. Harjoitellaan vertaisarviointia vain myönteisiä havaintoja esiin tuoden.

Suoritusmerkintä

Eepokseen Musikantti suoritettu -merkintä

4. Tulkitsija ("Kärrynpyörä")

Opetus on suunnattu tavoitteiden osalta n. 13-14-vuotiaille (1-2 lukuvuoden ajan)

Tavoite

- Syventää oppilaan kehontietoisuutta ja linjauksien oikeaoppista hahmotusta, rytmikkaa, voimaa, venyvyyttä ja kehon monipuolista käyttöä. Syventää oppilaiden tanssitekniikkaa eri tanssilajien osalta.
- Syventää oppilaan ymmärrystä lämmittelyn, lihahuollon ja palautumisen merkityksestä kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin ja kehittymisen kannalta.
- Auttaa oppilasta suhtautumaan omaan kehoonsa myönteisesti ja noudattamaan kehoa arvostavaa elämäntapaa. Suhtautuu tanssitaitojen kehittämiseen elinikäisen oppimisen kannalta.
- Oppia asettamaan realistisia tavoitteita tanssin eri

osa-alueilta.

- Tavoitteena on antaa tilaa toisille ja suhteuttaa oma liikkumisensa tilaan ja toisten liikkumiseen.

Oppilas harjaantuu esiintymään erilaisissa esiintymistilanteissa ja-ympäristöissä.

- Laajan oppimäärän oppijoille musiikin hahmotusaineiden Musikantti-taso sitä koskevan opetussuunnitelman mukaisesti.

Sisältö

Opetuksen sisältönä on perehtyä syvemmin ja entistä tarkemmin eri tanssilajien tekniikkaan, tyyliin, liikekieleen ja ilmaisuun. Opetuksen suunnittelussa otetaan huomioon entistä enemmän oppilaiden tanssilliset mielenkiinnot sekä kiinnostus eri tanssilajeja kohtaan.

Opetuksessa tuodaan entistä tarkemmin esiin tanssitunnin rakennetta ja siihen liittyviä syitä ja tarkoituksia. Myös eri tanssilajien liikesanastoon ja ilmaisuun syvennytään.

Esiintymisiä vähintään lukukausittain ja mahdollisuuksien mukaan myös isommissa konserteissa, erilaisissa tapahtumissa ja projekteissa.

Suoritus

Vähintään kolme esitystä taltioituna tai muu laajempi kokonaisuus, joka esitetään tai tallennetaan vähintään kahdesti eri tilanteissa ja tallennetaan kansioon.

Arviointi: oma opettaja ja opettajakollega arvioivat sanallisesti. Lisäksi oppilaan itsearviointi. Musiikin hahmotusaineopintojen arviointi toteutetaan sitä koskevan opetussuunnitelman mukaisesti.

Suoritusmerkintä

Eepokseen Tulkitsija suoritettu -merkintä

5. Taitaja ("Voltti")

Opetus on suunnattu 15-16-vuotiaille (1-2 luku-vuotta)

Tavoite

Syventää oppilaan ymmärrystä, ilmaisua ja osaamista eri tanssilajeista sekä myös kehittää oppilaan kykyä sanallistaa ja jakaa kokemuksiaan tanssista ja taiteesta.

Kehittää oppilaan ymmärrystä ja avartaa hänen tanssikäsitystään tutustumalla tanssitaiteen

kulttuurisiin elementteihin ja ilmiöihin. Kehittää oppilaan ymmärrystä tanssista taiteena ja suhteessa muihin taidelajeihin. Tavoitteena on harjaannuttaa oppilasta myös liike- ja tanssi-improvisaatioon liittyvissä taidoissa.

Oppilas harjaantuu kokonaisvaltaiseen ilmaisuun ja saa tilaisuuksia oman taiteellisen kokonaisuuden toteuttamiseen ja esiintuomiseen.

Sisältö

Opetuksen sisältönä on syventyä eri tanssilajien tekniikkaan, tyyliin, liikekieleen ja ilmaisuun oppilaiden mielenkiinnon mukaan.

Tanssilajeissa liikesanastoon ja keholliseen artikulaatioon kiinnitetään entistä enemmän huomiota. Entistä enemmän kiinnitetään huomiota myös ilmaisun laatuun, musiikin tuntemukseen ja tulkintaan.

Taiteidenvälisyyttä otetaan mukaan opetukseen mahdollisimman paljon eri projektien muodossa. Myös oppilaiden omaa taiteellista ilmaisua pyritään tuomaan esiin erilaisilla prosesseilla ja projekteilla oppilaiden oman kiinnostuksen mukaan.

Suoritus ja arviointi

Oppilas/ryhmä yhdessä opettajansa kanssa suunnittelee neljä esitystä/numeroa sisältävän tai laajemman kokonaisuuden.

Kokonaisuus esitetään tai tallennetaan vähintään kaksi kertaa. Halutessaan oppilas voi esittää myös oman esityksensä/koreografian.

Arviointi: Oma opettaja (ja opettajakollega mikäli samassa oppilaitoksessa käytävissä) arvioivat sanallisesti. Lisäksi toteutetaan oppilaan itsearviointi.

Suoritus Eepokseen Taitaja –suoritusmerkintä / perusopinnojen todistus

Oppilas saa todistuksen suoritetuista perusopinnoista.

Annetaan sanallinen arvio oppilaan edistymisestä ja osaamisen kehittymisestä opintojen aikana. Sanallisessa arvioinnissa painotetaan oppilaan oppimisen vahvuuksia suhteessa perusopinnoille asetettuihin tavoitteisiin.

Opintokokonaisuuksien kuvaus / Tanssin syventävät opinnot

Tanssin Syventävien opintojen opintokokonaisuus koostuu kahdesta osiosta, opintokokonaisuus 1:sestä ja 2:sesta. Opinnot on suunnattu tanssin perusopintojen opintokokonaisuudet suorittaneille oppilaille. Syventävissä opinnoissa laajennetaan ja syvennetään osaamista pääaineessa.

6. Matkalla mestariksi / Syventävät opinnot

Opetus on suunnattu tanssin perusopintojen opintokokonaisuuden suorittaneille (n. 2-3 lukuvuotta, opintokokonaisuus 500 tuntia). Syventäviin opintoihin voidaan sisällyttää myös musiikin taiteen perusopetuksen sisältöjä, mutta pääaineesta edellytetään vähintään kahden vuoden syventäviä opintoja. Lopputyö voi sisältää yhteistyötä musiikin tai muun taiteenlajin kanssa, ja se huomioidaan arvioinnissa.

Tavoite

- oppilas tunnistaa tanssin vaikutukset omassa hyvinvoinnissaan
- oppilas oppii rytmittämään lepoa ja harjoittelua
- tunnistaa omia vahvuuksiaan ja haasteitaan
- oppilas kunnioittaa jokaisen yksilöllisyyttä, erilaisia näkemyksiä ja kehollisen kokemuksen ainutlaatuisuutta
- osallistuu aktiivisesti ryhmälähtöiseen ja luovaan prosessiin
- oppii tekemään rakentavaa vertaisarviointia
- kehittää kehotietoisuutta ja -hallintaa
- syventää liike- ja tanssi-improvisaatioon liittyviä taitojaan
- osaa suunnata opiskeluaan ja laatia itselleen eritasoisia tavoitteita
- osaa valmistautua itsenäisesti esiintymistilanteisiin
- kantaa vastuuta erilaisissa esiintymistilanteissa ja -ympäristöissä
- harjoittelee koreografian ja komposition suunnittelua ja toteuttamista

Ilmaisun taidot kehittyvät ja opintojen aikana oma persoonallisuus vahvistuu. Kehitetään teknisiä taitoja edelleen ja tietoisesti luontevia esiintymistaitoja.

Kehitetään joustavia yhteistyötaitoja edelleen, niin että oppilas oppii luontevasti verkostoitumaan muiden tanssijoiden kanssa ja muiden taiteenlajien tekijöiden kanssa.

Syventävissä opinnoissa tapahtuu oman suuntautumisvaihtoehdon löytäminen/etsiminen ja valinta sekä siihen syventyminen. Tutustutaan oman suuntautumisvaihtoehdon taustoihin. Harjoitetaan ja työstetään esitettävää ohjelmistoa itsenäisesti ja/tai yhdessä ryhmän kanssa.

Toisen opintovuoden tavoitteena:

- oppilas osallistuu rakentavasti ryhmälähtöiseen luovaan prosessiin
- oppilas kehittää kokonaisvaltaista tietoisuutta ryhmän yhteisestä liikkeellisestä tapahtumasta
- oppilas hakeutuu omatoimisesti taide-elämysten pariin sekä tutustuu joihinkin merkittäviin tanssiteoksiin mahdollisuuksien mukaan joko live-esityksinä tai taltioina, joista kirjoittaa muistiinpanot osana opintojaan/opintopäiväkirjaa.
- saa kokemuksia ja tietoa muun muassa äänen ja visuaalisuuden merkityksestä tanssiteoksen osatekijöinä

Suoritus ja arviointi

Oppilasryhmä ottaa omalle vastuulleen tanssiesityksen tai jonkin suuremman kokonaisuuden järjestämisen.

Oppilas suunnittelee ja järjestää tanssiesityksen tai tapahtuman (tulee sisältää: käsiohjelman, kutsut/ilmoitukset. Voi sisältää: koristeet, kahvit, varaukset, lavakartta, muut sisältöasiat)..

- Yhteisöesitys: Työpaikkaesitys, Teemaesitys, Sairaalaesitys jne
- Lisäksi toteutetaan esiintymisiä, joista oppilas saa palautetta omalta opettajalta, ja esimerkiksi soittokavereilta tai muulta lähipiiriltään.
- Kontakti yleisöön: esim. oppilas tuo esille ohjelmistoonsa valittujen teosten taustoja, harjoitusvaiheita tms. yleisölle joko ohjelmalehtisessä tai juonnoissa.

Lopputyö päättää opinnot ja se arvioidaan osana kokonaisuutta. Lopputyö voi olla yksilö- tai ryhmäesitys tai koreografinen kokonaisuus. Päättötyö sisältää kirjallisen työsuunnitelman ja –selosteen. Päättötyön toteutumista arvioidaan asetettuihin tavoitteisiin nähden.

Arvioinnissa mukana oma opettaja ja tanssin 1-2 kollegaopettajaa TAI rehtorin harkinnasta mahdollisesti asiantuntijajäsen, jonka ammattitaito on lähellä oppilaan tekemää lopputyötä.

Palautetta ja arviointia annetaan säännöllisesti opintojen aikana, ja esiintymisissä oman opettajan lisäksi vähintään toinen opettaja tai asiantuntijajäsen antaa palautetta. Syventävien opintojen aikana ja lopputyön toteutuksessa hyödynnetään itsearviointin ja vertaisarvioituja tarjoamia mahdollisuuksia.